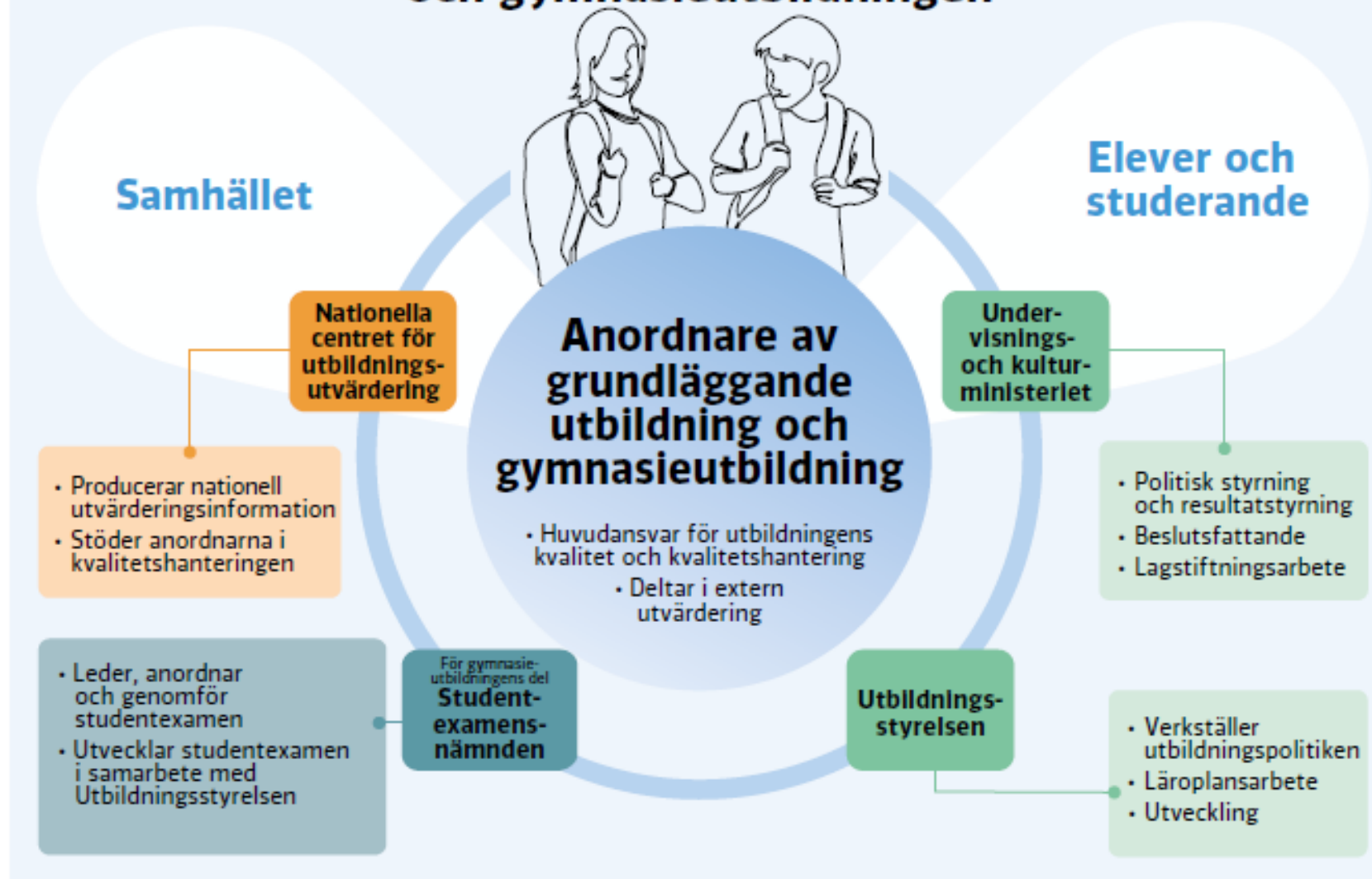

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Kvalitetshanteringen inom den grundläggande utbildningen (NCU 2021)

Kvalitetshantering inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen

<https://www.karvi.fi/sv/publikationer/centrala-element-i-kvalitetshanteringen-inom-utbildningsområdet>

CENTRALA ELEMENT I KVALITETSHANTERINGEN INOM UTBILDNINGSMOMRÅDET

SAMMANFATTNINGAR 11:2023

Innehåll

1	Gemensamma och ändamålsenliga mål utgör grunden för ett fungerande kvalitetsarbete	4
2	Centrala element i kvalitetshanteringen	6
	1. Tydliga mål	7
	2. Ett fungerande ledningssystem	9
	3. Information som stöder utvecklingen	12
	4. En verksamhetskultur som betonar delaktighet	16
	5. Kontinuerlig utveckling och förändring	18
3	Ansvar för kvalitetshanteringen på olika utbildningsstadier	20
4	Sammanfattning	25
5	Centrala begrepp i publikationen	26
6	Mer om ämnet	28

Nationell utvärdering av kvalitetshantering och självvärdering år 2016

345 utbildningsanordnare av totalt 381 gjorde en självvärdering av sin egen kvalitetshantering.

Resultatet i genomsnitt:

Saknas = ingenting eller väldigt lite har gjorts (3,5 %)

Har påbörjats = sporadiska aktiviteter som är i begynnelsefasen (58,7 %)

Under utveckling = aktiviteterna är så gott som systematiska och täcker ganska mycket av kvalitetshanteringsområdet (37,8 %)

Väl utvecklat = aktiviteterna är etablerade, systematiska och täcker alla huvudsakliga områden – målet för verksamheten är att utveckla utbildningen (0 %)

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

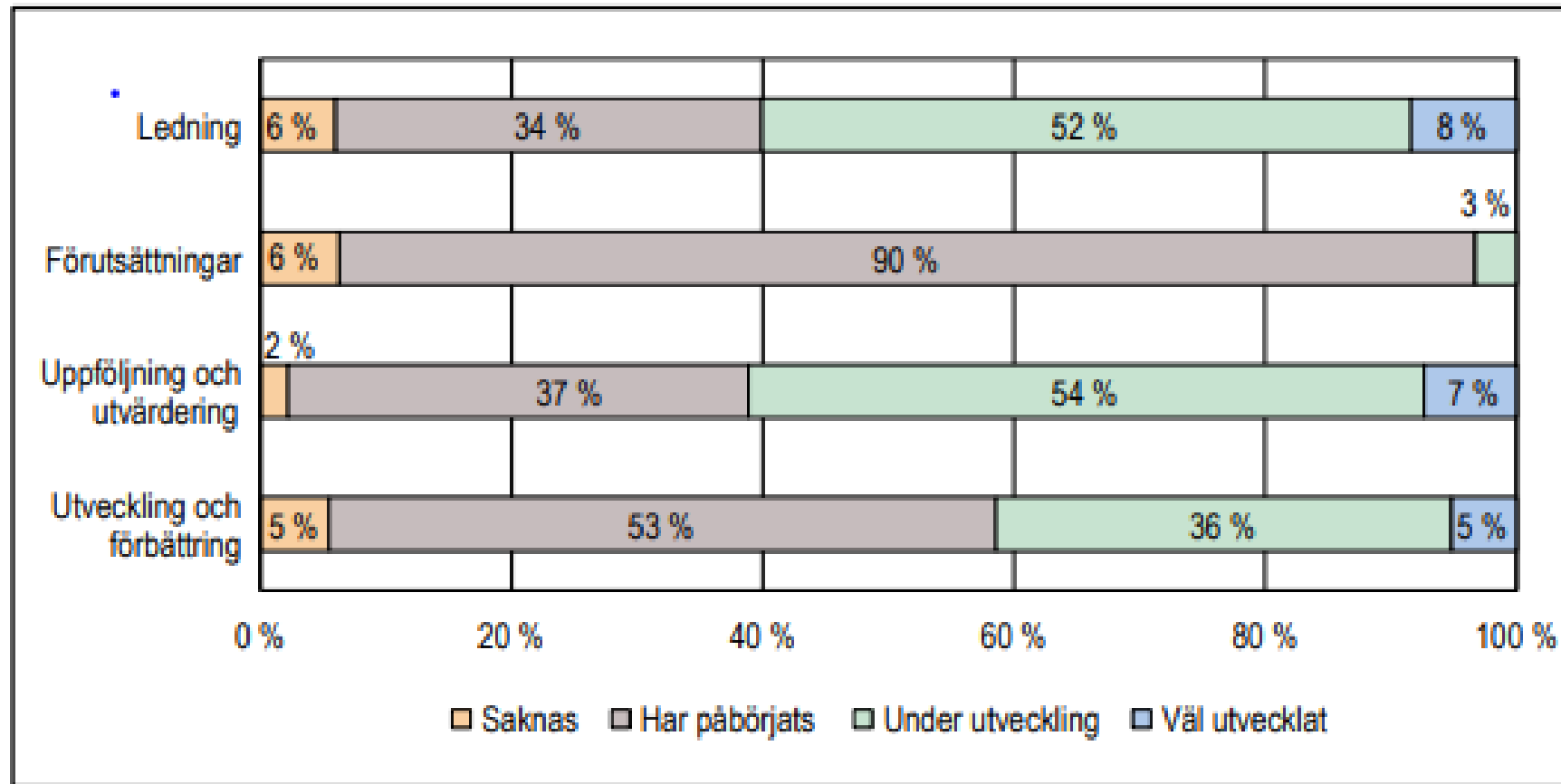
FÖRTROENDE GENOM UTVÄRDERING

Anordnarnas förfaranden för kvalitetsledning
och självvärdering inom grundläggande utbildning
och gymnasieutbildning

Elina Harjunen
Risto Hietala
Laura Lepola
Anu Räisänen
Aila Korpi

Publikationer 11:2017

Andel anordnare inom kvalitetshanteringens olika delområden (2016)

FIGUR 7. Självvärderingsresultaten i delområdena

Områden att fundera på enligt utvärderingen år 2016

Skillnader i ledningssättet – ett synligt engagemang är en förutsättning för kvalitetsarbetet

Brister i förutsättningarna för självvärdering och kvalitetsarbete

Stor variation i användningen av referensram för kvalitetshanteringen och självvärderingen

Dokumenteringen inom kvalitets-hanteringen behöver förbättras.

Det verkar inte som om resultaten av självvärderingarna publiceras systematiskt.

Variation i insamling av data och utnyttjande av resultat

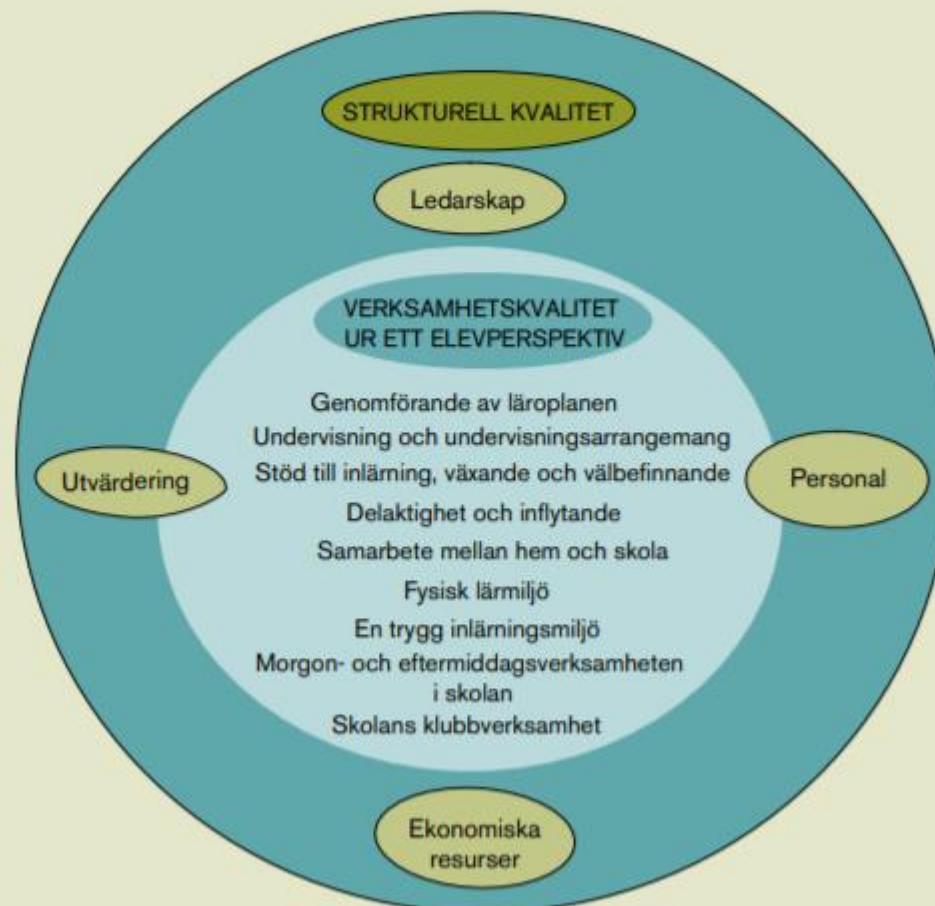
Självvärdering leder inte alltid till förbättring och utveckling.

De svenskspråkiga utbildningsanordnarna har de största problemen i enheter med få elever.

Delaktigheten kunde ökas och ansvar fördelas även till andra än ledningen och personalen.

Tydligare nationell styrning behövs.

41 % av deltagarna använde kvalitetskriterierna från 2012. Enligt deltagarna var det här den mest fungerande och täckande referensramen för utbildningsanordnarnas kvalitetsarbetet

Figur 3. Referensram för kvalitetskriterierna inom den grundläggande utbildningen.

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Utvärderingen år 2021

– en lägesanalys av kvalitetshanteringen och självvärderingen inom den grundläggande utbildningen hösten 2021

Tema 1. Referensramar för kvalitetshanteringen

Vilka referensramar använder anordnarna för att följa upp kvaliteten i den grundläggande utbildningen?

Kvalitetskriterier för den grundläggande utbildningen (2012) + Common Assessment Framework och European Foundation for Quality Management.

Användning av kvalitetshanteringsmetoder	n	%
Kvalitetskriterier	9	20,9
Olika utvärderings- och uppföljningsmetoder	19	44,2
Någon annan referensram	1	2,3
Kriterier +CAF	1	2,3
Kriterier + olika metoder	8	18,6
Kriterier + någon annan referensram	1	2,3
Olika metoder+ någon annan referensram	1	2,3
Kriterier+ CAF + någon annan referensram	1	2,3
Kriterier+EFQM+ någon annan referensram	1	2,3
Kriterier+CAF+EFQM+någon annan referens	1	2,3
Sammanlagt	43	100

Tema 2: Läget i fråga om anordnarnas kvalitetshantering och självvärdering

I en kort enkät ingick en fråga om utbildningsanordnarnas verksamhet 2017-2021, alltså efter den föregående utvärderingen 2016.

Svarsalternativen var:

- Vi har satsat **mycket** på att utveckla vår kvalitetshantering.
- Vi har i stort sett **utvecklat vår kvalitetshantering på samma sätt** som år 2016, dvs. vårt kvalitetsarbetet ligger på samma nivå som tidigare.
- Vi har under åren **satsat mindre än tidigare** på att utveckla vår kvalitetshantering.
- Vi har **inte egentligen genomfört något utvecklingsarbete** med anknytning till kvalitetshanteringen.

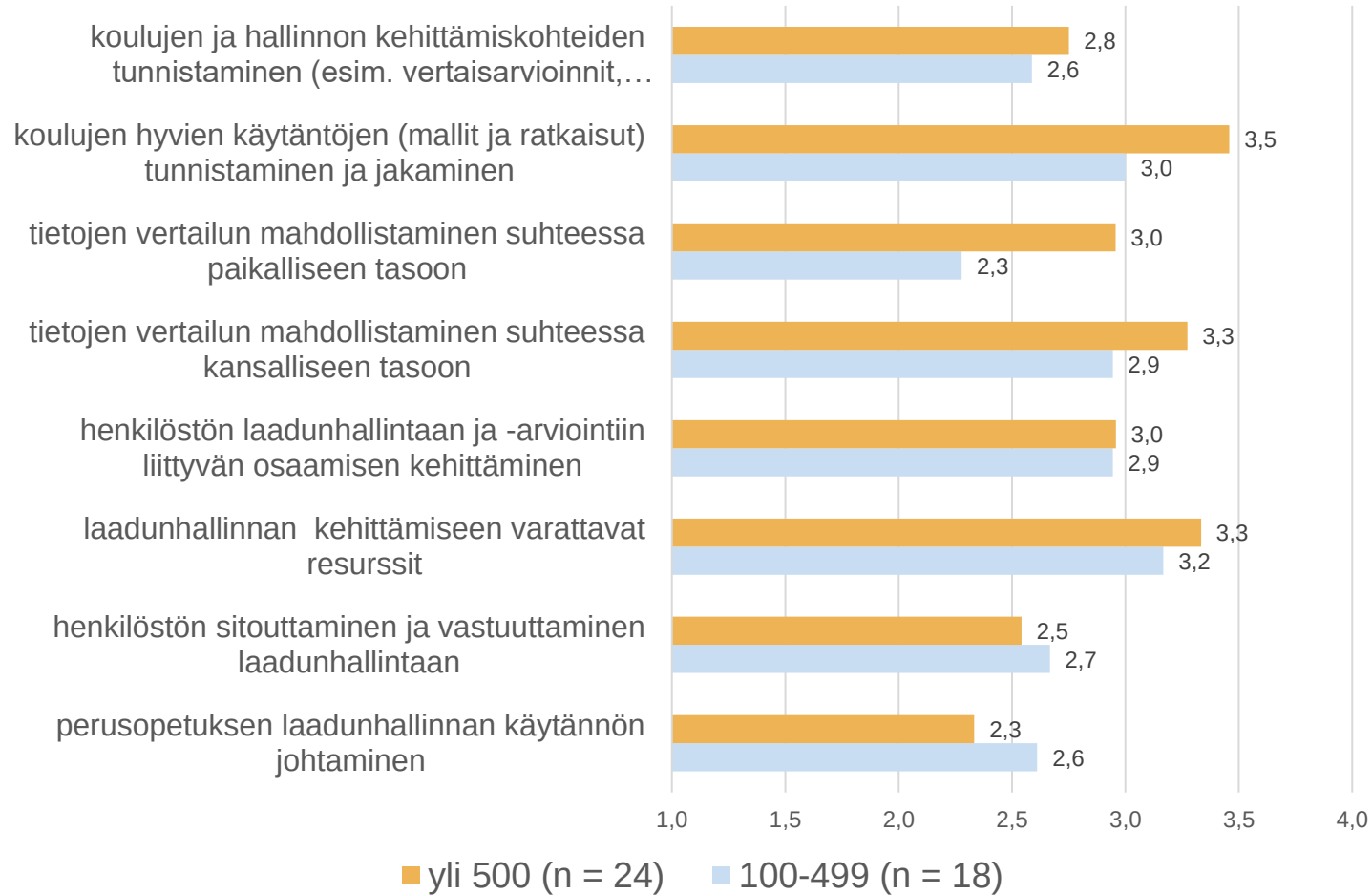
Tema 2 forts.

Några viktiga resultat hösten 2021

- Ungefär **hälften** av deltagarna i kartläggningen uppskattade att de i stort sett **hade fortsatt som år 2016**, dvs. kvalitetshanteringen låg för deras del på samma nivå som tidigare.
- Till de viktigaste resultaten hör att **28 % av de deltagande utbildningsanordnarna hade satsat mycket på att utveckla sin kvalitetshantering åren 2017–2021**.
- Till den här gruppen som **2017–2021 satsat mycket på kvalitetshantering** hör endast sådana utbildningsanordnare som redan 2016 hade kommit **rätt långt**, dvs. de befann sig redan då på nivån *under utveckling*
skala: *saknas - har påbörjats - under utveckling - väl utvecklat*

Behovet av stöd bland mindre och större anordnare

Kansallisen ohjauksen ja tuen tarve järjestäjän oppilasmäärän mukaan

Skala:

1 = inte alls viktigt

2 = i viss mån viktigt

3 = ganska viktigt

4 = mycket viktigt

Tema 3: Önskemål i fråga om kommande kvalitetskriterier för den grundläggande utbildningen

- Anordnarnas tankar kring vad som borde förbättras
 - nedslag i kommentarer under fyra höranden:
- Nya kvalitetskriterier är mycket viktigt (54 %) eller ganska viktigt (35 % av anordnarna).
- De nya nationella kvalitetskriterierna bör vara tydliga, begripliga, kortfattade och enkla. Citat: *Vi har jobbat jättemycket med komprimeringen av det som står på de 66 sidorna.*
- Det är viktigt att kriterierna passar olika anordnare och olika förhållanden, t.ex. stora/små kommuner och kommunala/privata skolor.
- Kvalitetsverksamheten i förhållande till annat som händer: *Det finns många andra utvärderingar, undersökningar, mål, strategier, program m.m. Hur beaktas helheten? Så att det bildar en helhet som motsvarar behovet, inte uppstår luckor men samtidigt inte blir för tungrott..*
- Önskemål: *Färdiga modeller, som t.ex. i fråga om småbarnspedagogikens Valssi är guld värt.*

Sammanfattning av läget

Kvalitetshanteringen ser olika ut i kommunerna.

De allra flesta ansåg att det är viktigt att det görs nya nationella kvalitetskriterier.

Det finns skillnader mellan behoven hos små och stora anordnare.

Kommuner som har satsat på sin kvalitetshantering anser att det är betydelsefullt.

Det finns också brister i stödet till kommunerna och i koordinationen.

Just nu

- **Den grundläggande utbildningen:** En arbetsgrupp jobbar med nya kvalitetskriterier.
- **Gymnasieutbildningen:** Nya kvalitetskriterier utarbetades vid ministeriet år 2022 och har tagits i bruk, se t.ex. Utbildningsstyrelsens publikation *Laadukkaasti lukioissa – Kvalitet i gymnasiet*.
- **Småbarnspedagogiken:** Systemet Valssi för småbarnspedagogiken togs i bruk hösten 2023. Kvalitetsfaktorer och utvärderingsverktyg beskrivs här på svenska.
- **Högskoleutbildningen:** Tre auditeringsomgångar av universitet och högskolor har genomförts sedan 2005. Den fjärde omgången startar vid NCU år 2027.

KVALITETSHANtering I DET FINLÄNDSKA UTBILDNINGSSYSTEMET

SAMMANFATTNINGAR 9:2021

Innehåll

1	Inledning	3
2	Kvalitetshandlingens förankring i lagstiftningen	4
3	NCU stöder kvalitetshandling som grundar sig på utvecklande utvärdering	8
4	Inom småbarnspedagogiken har utvecklingen av kvalitetshandling bara börjat	9
5	Fokus på självvärderingar och externa utvärderingar inom grundskolan och gymnasiet	12
6	Kvalitetshandling inom yrkesutbildningen har utvecklats långsiktigt	15
7	Den externa utvärderingen av högskolornas kvalitetshandling har byggt på auditeringar	20
8	Till sist	24
	Källor	25

Sammanfattningar 9:2021
FÖRFATTARE Mira Huusko, Laura Lepola, Tuomas Sarkkinen, Anni Tuurnas, Janniina Vlasov (red.)
OMSLAGSBILD New Africa/Shutterstock.com
BILDER Shutterstock, fotoafarna Kari Leo och Hanna Tarkainen
OMBRYTNING PunaMusta Oy
ISBN 978-952-206-661-9 inb.
ISBN 978-952-206-662-6 pdf
ISSN 2669-817X (tryckt)
ISSN 2669-8811 (online)
TRYCKERI PunaMusta Oy, Helsingfors
@Nationella centret för utbildningsutvärdering

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSUTVÄRDERING

Tack!

Kontaktinformation:

chris.silverstrom@karvi.fi